

Na 8 jaar weer een nieuw bedrijf

Rozenteler Meewisse kiest voor teelt op 1 meter hoge bedden

NIEUW

ONDER GLAS

Teler Aad Meewisse: "Als we willen kunnen we later luchtslurven onder de bedden neerleggen zodat we dan alsnog semi-gesloten kunnen gaan telen."

Rozenteler Aad Meewisse heeft recentelijk met zoon Tom een nieuw bedrijf gebouwd aan de Violierenweg in Bleiswijk. Acht jaar geleden startte hij een nieuw bedrijf aan de Anthony Lionweg in Bergschenhoek. Toen groeide zijn bedrijf van 1 naar 2 ha. Het nieuwe bedrijf is ruim 4 ha. Meewisse heeft een kas met gehard glas en twee schermen. Hij gaat op 1 meter hoge bedden telen, waardoor hij later alsnog semi-gesloten kan gaan telen.

TEKST: TON HENDRIX

BEELD: ERIC VAN HOUTEN

Vader Aad Meewisse gaat nu samenwerken met zijn oudste zoon Tom die zojuist is afgestudeerd aan de Hogere Tuinbouwschool in Delft. "Na 8 jaar wil ik samen met mijn zoon een nieuwe uitdaging aangaan op een groter bedrijf, met nieuwe technieken en een betere energiehuishouding. In Bergschenhoek lagen we te ver van het energiecluster. Vanwege onze eiland-opstelling heb ik nooit kunnen profiteren van de voordelen van een

cluster. Nu hebben wij alles zelf kunnen regelen. Bovendien kunnen we nu terugleveren en hebben we een aansluiting op de OCAP-leiding. Daardoor kunnen we, ook als we geen warmte of elektriciteit nodig hebben, CO₂ doseren."

De telers hebben weer voor het ras Grand Prix gekozen, omdat dit een moeilijke roos is. "Niet iedereen kan deze roos telen waardoor de prijs op niveau blijft. Bovendien is het voor mij een uitdaging om een

betere kwaliteit dan andere producenten te telen, waardoor we een hogere prijs krijgen."

Gesloten teelt

Meewisse gaat nu op verhoogde bedden telen, op ongeveer 100 cm van de grond. Daardoor kunnen ze later alsnog semi-gesloten gaan werken. "Op dit moment durven we die overgang nog niet aan omdat er nog teveel vraagtekens zijn bij

Vervolg op
pagina 30

Rozenteler Meewisse kiest voor teelt op

Vervolg van
pagina 29

De oogsters werken allemaal met elektrische wagens. Ze kunnen op deze wagens staan en de bloemen in een bak voor of achter op de wagen neerleggen.

het gesloten telen. Onze bedden liggen echter zo hoog dat we later alsnog lucht-slurven onder de bedden kunnen neerleggen. Daarmee houden we alle opties open zonder veel extra kosten.”

Door de hoge bedden heeft de teler toch de voordelen van verhoogd telen zoals: gemakkelijker werken en een betere klimaatregeling door meer luchtbeweging onderdoor. “Door die intensievere luchtbeweging vereist de spintbeheersing wel meer aandacht, zeker nu we volledig biologisch willen gaan telen. Daarom hebben we ook insectengaas in de luchtramen aangebracht. Dat is nog vrij uniek in de rozenteelt.”

Gehard glas in dek

KUBO uit Monster heeft de kas met een poothoogte van 6 m gebouwd. De ramen in het dek zijn van gehard glas. “Op ons ‘oude’ bedrijf hadden we veel last van ruitbreuk. Dat hopen we met gehard glas te voorkomen. Onze glasverzekering is nu goedkoper. Dat compenseert voor een deel de extra investering.”

Gehard glas is sterker dan ‘normaal’ glas. Om die reden zijn de ruiten 1 mm dunner, waardoor de hele onderbouw iets lichter is uitgevoerd. Het gevolg is dat deze kas

Open Dag

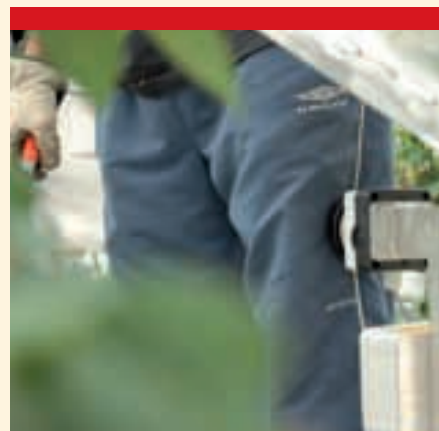
Aad en Tom Meewisse stellen op zaterdag 4 oktober vanaf 14.30 uur hun bedrijf open voor alle belangstellenden. De toeleveranciers zijn met een stand aanwezig. Een hapje en een drankje wordt verzorgd.

niet duurder is dan een kas met normaal glas.

De kas heeft twee scherminstallaties. Het bovenste scherm zorgt ervoor dat er geen licht naar buiten uitstraalt. Dat is tevens een energiescherm. Het onderste scherm gebruikt de ondernemer vooral om het klimaat te verbeteren.

Elektrowagen bij oogsten

Tom Meewisse geeft aan dat ze hun Grand Prix twee keer per dag oogsten. Hun jaarproductie van ongeveer 225 bloemen/m² komt neer op ongeveer 0,3 bloemen/m² per oogstbeurt. De bedden zijn 95 m lang en 1,90 m breed, waardoor ze per keer ongeveer 55 bloemen van een bed halen. Daarvoor moeten de medewerkers 190 m lopen. Per bloem is dat 3,5 m. Dat is veel. “Daarom hebben we voor onze oogsters

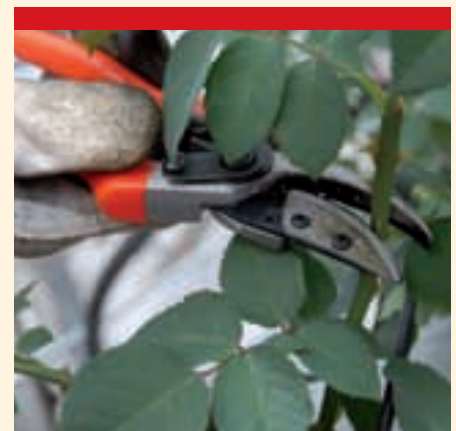
De oogsters ‘sturen’ de wagens met hun been.

elektrische wagens van De Vette aangeschaft. Ze kunnen op deze wagens staan en de bloemen in een bak voor of achter op de wagen neerleggen. Vanwege de verhoogde bedden zijn de wagens in hoogte verstelbaar waardoor onze mensen altijd gemakkelijk werken. Ook dat bevordert het werkplezier en daarmee de arbeidsprestatie. In combinatie met een spuitrobot en een kettingbaan op het hoofdpad denken we daardoor een arbeidsbesparing van ongeveer 10% te behalen.”

Bloemen één dag in koelruimte

Bij het oogsten gebruiken de medewerkers op dit bedrijf een gewoon schaar. “Met een presenterschaar plet je de bloemsteel. Dat heeft een negatief effect op het wateropnemend vermogen en daardoor op de houdbaarheid. Bovendien werken de knippers netter met een gewoon schaarje waardoor de volgende scheut sterker is en dus een betere bloem produceert.”

Als de knippers een ‘matje’ op de oogswagen vol hebben, zetten ze deze op het hoofdpad in een waterbak. Zodra deze bak vol is, gaat deze via de kettingbaan op het hoofdpad automatisch naar de koelcel in de schuur. De wagens blijven een dag in de koelcel waardoor de bloemen ruimschoots de gelegenheid hebben voldoende water met houdbaarheidsmiddel op te nemen. “Uit ervaring weten we dat dit een positieve invloed heeft op het uiterlijk van de bloemen en op de houdbaarheid. Dat weegt ruimschoots op tegen de extra koelruimte die we daarvoor hebben moeten bouwen. Vlak voordat we gaan sorteren, loopt het water automatisch uit de bakken zodat we droog kunnen sorteren.”

Met een gewone schaar worden de stelen minder geplet.

1 meter hoge bedden

Investeren in de diepte

Meewisse verwacht dat hij met de spuitrobot en de kettingbaan op het hoofdpad een arbeidsbesparing van ongeveer 10% kan behalen.

De camera van de sorteerder/opbosser sorteert de bloemen op kleur, rijpheid, stengeldikte en lengte. De inhangers coderen de afwijkende exemplaren. Deze komen daardoor in aparte opvangbakken terecht. “We hebben een machine met 16 opvangstations, waardoor we ook 16 sorteringen kunnen maken. Na het sorteren gaan de veilingklaar gemaakte bossen naar de andere koelcel.”

Vaste mensen een eigen taak

Door de bedrijfsuitbreiding hebben deze ondernemers meer mensen nodig. “We denken dat op te vangen met een uitzendbureau. Daardoor worden de taken van onze vaste mensen zwaarder. Deze krijgen ieder een eigen taak zoals: klimaatregeling, gewasbescherming, scouten, oogsten of sorteren. Daardoor krijgen ze meer verantwoordelijkheid waardoor onze taak kan verlichten. Dat is bij een dergelijke bedrijfsuitbreiding noodzakelijk.”

“We hebben een zeer modern padregistratiesysteem geïnstalleerd, doordat we nu meer met uitzendkrachten gaan werken. Priva legt daaraan momenteel de laatste hand. Zodra we volop gaan oogsten, moet dat volledig operationeel zijn. We hebben de toezegging dat het tijdig draait en dat we nog enkele weken kunnen experimenteren voordat het zover is.”

Vader en zoon Meewisse gaan voor een

eerste klas product. “Alle goede bloemen die ons bedrijf verlaten, krijgen een eigen hoes. De bloemen van mindere kwaliteit, die wij helaas ook hebben, verpakken we in blanco hoezen. Daaraan willen we ons eigenlijk niet conformeren. Het is echter te duur om deze bloemen weg te gooien, daarom doen wij dat op deze manier.”

Nieuw Onder glas

Dit is het vijfde artikel in een serie over nieuwe projecten. Daarbij komen ondernemers aan het woord die hun bedrijf recent hebben vernieuwd. Bij deze artikelen ligt het accent op arbeidsbesparing en efficiënter werken.

Aad Meewisse bouwde 8 jaar geleden een nieuw bedrijf in Bergschenhoek. Inmiddels is hij verhuisd naar Bleiswijk waar hij samen met zoon Tom een 4 ha grote kas liet bouwen met gehard glas in het dek en met twee schermen. Ze lieten ook een grote koelruimte bouwen om de bloemen één dag na de oogst te bewaren waardoor deze ruimschoots de gelegenheid hebben voldoende water met houdbaarheidsmiddel op te nemen. Dat komt de kwaliteit ten goede.

SAMENVATTING

De zomer is bijna voorbij en het nieuwe (stook) seizoen nadert met rasse schreden. Menig kweker krijgt rode vlekken in zijn nek bij de gedachte aan glasheldere en staalblauwe luchten met windkracht 4 uit het oosten en min 13 op de thermometer. De gasmeter fluit onafgebroken en met iedere kuub aardgas die wordt weggetikt, zakt de rekeningcourant weer een piek, gerekend in oude valuta.

Natuurlijk ligt het energiescherm hermetisch gesloten en wordt er geknepen waar mogelijk, maar het gaat wel hard van je af met zulke astronomische energieprijzen.

De WKK kan de pijn verzachten, maar de levertijden van machines zijn lang en het net is te krap. Bovendien wat gaat er op termijn met de stroomprijzen gebeuren?

Als alle verwarmingscapaciteit van de glastuinbouw middels WKK ingevuld gaat worden, dan zullen er met een koude kerst wel heel veel lampjes in de boom moeten om alle geproduceerde stroom te verwerken.

Bovendien is ook dit concept slechts uitstel van executie want fossiele brandstoffen worden schaars en de energieprijzen fluctueert, maar per saldo gaat die prijs op termijn zeker niet dalen.

Om als glastuinbouw bestaansrecht te houden, zullen we op korte termijn heel veel en scherp moeten besparen. Maar de noodzakelijke vervolgstap is er voor gaan zorgen dat wij energieneutraal worden en bij voorkeur zelfs energieleverancier. Dit is een behoorlijke klus maar het moet en het kan.

Onder de kille Nederlandse klimaatomstandigheden ontvangt een kas, van de hier toch maar zo sporadisch aanwezige zon, 1,5 keer de hoeveelheid energie die nodig is om jaarrond een kas rozen, komkommers of tomaten te verwarmen.

En dat is een megakans! De diverse projecten gesloten kas laten zien dat alles niet van zelf gaat, maar het principe werkt wel.

Ook in dit proces zullen we, zoals bij ieder nieuwe techniek, zaken verder moeten optimaliseren. Nog belangrijker: we zullen opnieuw moeten leren telen en omgaan met dit nog wat onbekende en nieuwe gerederschap.

Voor 2008 heeft de organisatie van de Horti Fair gekozen voor het mooie thema “Duurzaam Groeien”.

Voor 2009 lijkt het thema “Investeren in de diepte”, gezien de meervoudige betekenis en het vitale en cruciale belang van dit onderwerp, een hele goede.

En zoals in mijn omgeving inmiddels bekend, mogen dit soort creatieve uitingen en vondsten altijd door iedereen gratis en voor niets worden gebruikt en geciteerd.

Wel graag met bronvermelding natuurlijk, maar dat spreekt voor zich.

Peter Klapwijk
teeltadviseur uit Bleiswijk
Peter@greenq.nl